

SRPSKA ARHEOLOGIJA IZMEĐU TEORIJE I ČINJENICA V

Arheologija između artefakata i ekofakata

Centar za teorijsku arheologiju

Odeljenje za arheologiju

Filozofski fakultet

Tema pete po redu konferencije Srpska arheologija između teorije i činjenica jesu različiti pristupi bavljenju arheologijom, oličeni za ovu priliku u dvema kategorizacijama arheoloških nalaza: artefaktima – predmetima nastalim delovanjem čoveka s jedne, i ekofaktima – nalazima koji predstavljaju ostatke životne sredine iz prošlosti načelno neizmenjene od strane čoveka s druge strane. Ovako formulisana tema ima za zadatak da preispita epistemološke postavke dve struje koje paralelno postoje u arheologiji: prva je oličena u shvatanju arheološkog materijala i konteksta u kome se nalazi kao prevashodno društveno konstruisanog, dok je druga oličena u pristupu prošlosti posredstvom analiza preuzetih iz prirodnih nauka.

Naime, iako se ove godine navršava petnaest godina od kada je Endrju Džons svojom knjigom *Archaeological Theory and Scientific Practice* pokušao da ukaže na neophodnost teorijske problematizacije korišćenja prirodnih nauka u arheološkom istraživanju, još uvek postoji izražen jaz između ove dve arheologije, iako čak i pokušaj opredeljenja arheoloških nalaza kao artefakata ili ekofakata neretko ilustruje nerazdvojivost ljudskog društva i delovanja od prirodne sredine u kome se nalazi. Rad arheologa može se posmatrati i kao vraćanje ovih predmeta u domen ljudskog delovanja zasnovanog na težnji da se dati predmeti iskoriste kao izvor znanja o prošlosti, a već i sam izbor predmeta i njihovo svrstavanje među ekofakte i artefakte zavisi od istraživača i naučne sredine u kojoj se istraživanje vrši.

Cilj ovogodišnje konferencije jeste da iskorači u međuprostor koji nastaje prilikom podele discipline i da ukaže na komplementarnost različitih pristupa arheološkom materijalu koja je često zamaskirana dihotomijom između artefakata i ekofakata, arheologije ukorenjene u društvenoj teoriji i arheologije poduprte prirodnim naukama. Budući da sagledavanje prošlosti iz više različitih, ali smisleno povezanih uglova, vodi njenom detaljnijem rasvetljavanju, činjenicu da se pri jednoj i drugoj arheologiji koriste različiti pristupi treba posmatrati kao prednost, a ne ako manu,.

Za prevazilaženje podele unutar discipline svakako je važno i imati u vidu i istoriju te podele, kako u srpskoj arheologiji, tako i šire. S tim u vezi, nadamo se da ćemo se tokom

konferencije pozabaviti kako konkretnim primerima integracije različitih metodoloških pristupa prošlosti, tako i pozicijama koje je arheologija tokom svoje istorije zauzimala u odnosu na druge naučne discipline, bilo društvene ili prirodne. A budući da je odnos arheologije i prirodnih nauka posve drugačiji u arheologijama koje se bave različitim periodima, naročito su dobrodošli radovi koji se tiču odnosa studije materijalne kulture i prirodne sredine u ovakvim specifičnim arheološkim kontekstima.

Imajući u vidu cilj konferencije, pozivamo kolege da se prijave sa radovima koji se bave nekom od ponuđenih tema:

- ❖ Epistemološke osnove arheologije između prirodnih i društvenih nauka
- ❖ Teorijski pristupi u bioarheologiji
- ❖ Teorijski okviri za interpretaciju arheometrijskih nalaza
- ❖ Fizička antropologija: ljudsko telo kao biološko i socijalno konstruisano
- ❖ Istorija odnosa prirodnjačkih i socijalnih perspektiva u arheologiji
- ❖ Zaštita, čuvanje, arhiviranje artefakata i ekofakata
- ❖ Primena statističkih analiza u arheološkoj interpretaciji.

Konferencija će biti održana u **subotu 1. aprila 2017.** u svečanoj sali Dragoslav Srejović na **Filozofskom fakultetu u Beogradu.** Mole se zainteresovani učesnici da svoje apstrakte (do 500 reči) pošalju najkasnije do **1. marta** na sledeću adresu: milena.gosic@gmail.com.